

Fritidspædagogisk vision – UngiAarhus

Fritidspædagogikkens bidrag til **det gode
børne- og ungeliv** i Aarhus Kommune

Fælles vision for fritids- pædagogikkens bidrag til det gode børne- og ungdomsliv i Aarhus

Fritidspædagogikken er et vigtigt og værdifuldt bidrag til det gode børne- og ungeliv i Aarhus!

Vores fælles fritidspædagogiske vision fremmer fritidstilbud, hvor børn og unge

- deltager i udviklende og forpligtende fællesskaber med andre børn og unge
- er aktive medskabere af deres fritid og får mod og støtte til at være aktivister i eget liv
- får passende støtte fra engagerede og nærværende voksne
- bliver mødt med et helhedssyn med fokus på mening og sammenhæng
- igennem leg og ved at øve sig bliver i stand til at udvikle sig og mestre eget liv
- bliver til hele mennesker.

Aarhus Byråd har i børne- og ungepolitikken sat rammerne og kursen for, hvordan bysamfundet skal arbejde for det gode børne- og ungeliv. Livet som barn og ung er fyldt med mange udfordrende og afgørende spørgsmål: hvem er jeg, hvem kan jeg blive, og hvad skal og kan jeg? Forældre spørger sig selv: hvordan støtter jeg mit barn i denne proces?

Rejsen fra at være barn til at være ung, der er på vej til at blive voksen, giver masser af udfordringer, men også et hav af muligheder!

En del af livet foregår hjemme, i daginstitutionen eller i skolen, men en stor og lige så væsentlig del af det gode børne- og ungeliv udspiller sig i fritiden – som byens SFO'er, fritids- og ungdomsklubber, pædagogisk ledede legepladser samt ungdomsskoler er en central del af.

Det vi gør som kommune, når det gælder børn og unges fritid, skal være et spejl af det, der optager børnene og de unge sammen og hver for sig – og som er relevant for dem lige der, hvor de er i deres liv. En central del af arbejdet i det fritidspædagogiske felt går derfor ud på, at børnene og de unge gør sig erfaringer med at deltage i forpligtende og skabende fællesskaber på tværs.

Fritidspædagogikken har altid fokus på børnenes og de unges egne ønsker og behov. Fritidslivet er noget, man vælger at være en del af. Fritidspædagogikken har samtidig blik for at give børnenes og de unges fritid et indhold, som de ikke vidste, de havde brug for.

Fritidspædagogikken er et vigtigt bidrag til det gode børne- og ungdomsliv, fordi man her har et selvstændigt perspektiv på barnets og den unges trivsel og udvikling. Det, børnene og de unge gør og udretter, når de er i SFO'en og klubben, og når de er aktive på ungdomsskolehold, giver dem blik for medbestemmelse og selvbestemmelse – og adgang til at deltage i fællesskaber uanset livsvilkår og eventuelle særlige behov. I fritiden kan alle være med.

Fritidspædagogikken har på den måde en selvstændig værdi og understøtter helheds-synet på det enkelte barns og den enkelte unges udvikling og dannelse.

Det gode børne- og ungeliv – sådan bidrager UngiAarhus

Den fælles vision for UngiAarhus tager afsæt i, hvad der gør sig gældende for børn og unge i 2020 – både set fra forskeres og professionelles perspektiv og – ikke mindst – set fra børnenes og de unges perspektiv.

Børn og unge i dag ønsker et liv fyldt med fællesskaber, positivt samvær, diskussion og meningsfulde aktiviteter. De er optagede af at indgå i nære fællesskaber både lokalt og på tværs af byen i takt med, at de bliver ældre. De bekymrer sig om klima og insisterer på retfærdighed, fornuft og rationel handling. De opsøger viden om verden og de emner, der optager dem.

Den digitale verden er med til at understøtte børn og unges mulighederne for at engagere sig, for at søge, skabe og dele viden og udtryk. Den digitale verden er en integreret del af deres fællesskaber og måden, hvorpå de omgås hinanden. Men samtidig er den digitale verden med til at skabe en oplevelse af ikke at kunne slå til, idet muligheden for at spejle sig i andre altid er til stede.

De mange muligheder og de unges oplevelse af præstationspres er med til at skabe usikkerhed og sårbarhed hos mange børn og unge uanset alder og baggrund. Der ses en stigning i psykisk mistrivsel blandt børn og unge, som kan opleve udsathed på mange forskellige måder hele vejen igennem livet.

Det er i lyset af disse vilkår for børn og unge, at UngiAarhus skaber, udvikler og orienterer den fritidspædagogiske praksis og ungdomsskoleundervisningen. I arbejdet med at være aktuel og relevant for børnene og de unge understøtter fritids- og ungdomsskoleområdet, at de får de bedste muligheder for at forme og forandre samtiden og fremtiden i nære og bydækkende fællesskaber sammen og hver for sig.

Børn og unge skal mødes på en relevant og vedkommende måde med blik for den enkeltes ressourcer, alder og generelle forudsætninger – og praksis skal indrettes herefter.

Fællesskaber og den enkelte

I UngiAarhus oplever børn og unge at have værdifulde relationer og at høre til. Her er fællesskaber med tillid og tolerance for forskellighed.

Fællesskaberne i UngiAarhus er vedkommende for den enkelte, og den enkelte har betydning for fællesskabet. Her oplever børnene og de unge omsorg, og de viser interesse for hinanden.

Alle børn og unge har en plads i UngiAarhus' mangfoldige fællesskaber – uanset baggrund, livssituation eller fysisk og psykisk funktionsniveau.

Alle børn og unge oplever sig mødt i de livsomstændigheder, de står i. De udsatte og sårbare børn og unge får en hjælpende hånd og den støtte, de har brug for, så også de kan deltage i fællesskaberne.

UngiAarhus er et frirum, hvor børn og unge kan deltage på deres egne præmisser. Både den fysiske indretning og den fritidspædagogiske tilgang og ungdomsskoleundervisningen tager højde for børn og unges individuelle og generelle forudsætninger.

UngiAarhus værdsætter den enkeltes personlige potentiale. Her oplever den enkelte sig set, anerkendt, forstået og respekteret for sin personlige og særlige stil og talenter samt måde at udtrykke sig på.

Det enkelte barn og den enkelte unge bliver mødt som den, man er. Det udvikler selvtillid og positivt selvværd samt styrker børn og unges motivation, robusthed og vedholdenhed.

I UngiAarhus' fællesskaber oplever børn og unge deres særlige ressourcer bragt i spil. Deres deltagelse og udfoldelse sker på egne præmisser.

Børn og unge gør sig her erfaringer med medborgerskab, handlekraft, samskabelse og hverdagsdemokrati. Alle børn og unge har lige muligheder for, sammen med andre, at udvikle ressourcer og kompetencer til at være handlekraftige aktivister i eget liv.

Børn og unge oplever i UngiAarhus at spille en vigtig rolle i udviklingen af både UngiAarhus, lokalmiljøet, Aarhus og samfundet som helhed. Her er demokratiet en del af børn og unges hverdag, og det opleves nærværende og effektivt.

Mestring og retning

I UngiAarhus bliver børn og unge bedre til at mestre deres daglige opgaver. De oplever, at deres evner, talenter og færdigheder udnyttes og udvikles. Det kan være via nye opgaver og udfordringer, men også gennem andre måder at løse nuværende opgaver på.

UngiAarhus understøtter børn og unges kompetencer til at løse opgaver relateret til deres skole- og uddannelsesliv samt deres kompetencer til at mestre sig selv.

I UngiAarhus deltager børnene og de unge i værdifulde fællesskaber, hvor den enkelte styrker og ressourcer har plads i fælles projekter, aktiviteter og hold. Her møder de en åben, undersøgende, eksperimenterende og afprøvende tilgang til elementer i deres hele liv samt deres omverden.

I UngiAarhus er børn og unge aktive medskabere af aktiviteter og indhold. De mødes med passende udfordringer, der hverken er for meget eller for lidt, men tilpas udfordrende til, at de udvikles herved.

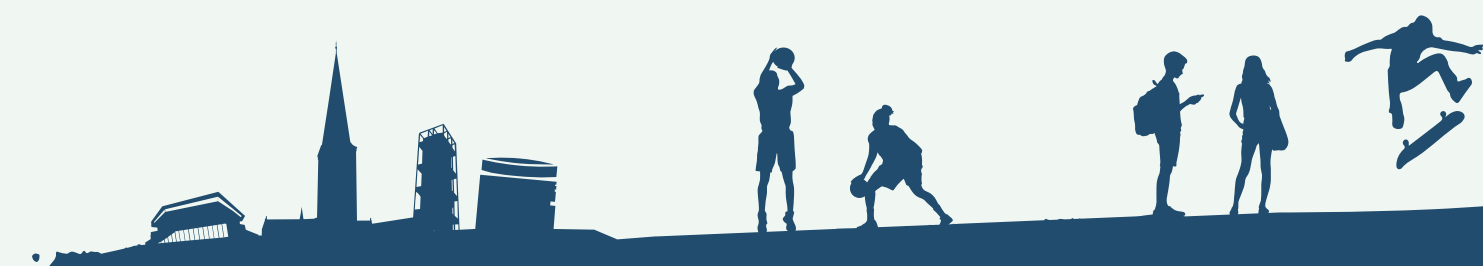
UngiAarhus arbejder med at skabe en meningsgivende retning for børn og unges liv. I inspirerende og eksperimenterende fritids- og undervisningsmiljøer bliver børnene og de unge klogere på sig selv ved at bruge deres mulighed for medbestemmelse og ved at få et bredere perspektiv på deres muligheder i forhold til uddannelse, interesser og fællesskaber.

Dette sker i specifikke aktiviteter, hvor de oplever noget at se frem til eller nogen at se op til. Ligesom det skal ske i glæden ved at have ansvar for og betyde noget for andre. Herigennem motiveres de til aktivt at gøre noget med sit liv.

UngiAarhus spiller en vigtig rolle i forhold til at sikre, at børn og unges mange overgange og skift på vej mod voksenlivet er vellykkede, og at børn og unge oplever sammenhæng i de enkelte overgange i deres liv. UngiAarhus understøtter børn og unges personlige, faglige og sociale udvikling, som er med til, at de bliver parate til ungdomsuddannelse.

Samarbejde

Vores udgangspunkt er, at UngiAarhus sjældent gør noget alene. UngiAarhus etablerer og indgår i samarbejder med andre aktører, der bidrager til børn og unges (ud)dannelse, trivsel og deltagelse i fællesskaber. UngiAarhus bygger bro og samskaber med fx fritids- og foreningslivet, skoler, ungdomsuddannelser og civilsamfundet – der alle er en vigtig del af det gode børne- og ungeliv. Vores samspil med forældrene er på samme vis en forudsætning for, at vi lykkes i forhold til børnene og de unge.

Handlingsforslag - sådan bliver den nye vision til virkelighed for børnene og de unge

Arbejdet med at indfri den fritidspædagogiske vision for UngiAarhus er en lang udviklings- og forandringsproces, hvor der nu og fremadrettet skal søsættes og afprøves konkrete initiativer, der sikrer, at UngiAarhus i fællesskab og sammen med andre arbejder i retning af visionen. I arbejdet med den fritidspædagogiske vision for UngiAarhus er der udarbejdet en række konkrete handlingsforslag, som alle har til formål at understøtte visionen med konkrete beslutninger og handlinger (se handlingskatalog for uddybning).

Børn og unge med handlekraft og som aktive medskabere

For at UngiAarhus kan arbejde kvalificeret med børn og unge som aktive medskabere og handlekraftige i eget liv, foreslås faglig kvalificeringstiltag med fokus på at give børn og unge konkrete handlemuligheder:

- Faglig nyorientering af den fritids- og ungdomspædagogiske praksis – fra medlem til aktiv deltager.
- Deltagelsesbudgetter til senaterne.
- Medborgerskabsuge i uge 40 i hele børn og unge.
- Børn og unge og deres forældre som medskabere af positive digitale fællesskaber & videnskompetencer.

Børne og ungemiljøer, der understøtter personlig og alsidig udvikling

Med henblik på at UngiAarhus skaber lærings- og værenstemedmiljøer med fokus på personlig og alsidig udvikling og faglighed, for alle børn og unge, foreslås det:

- 10. klasse i regi af ungdomsskolen – med fokus på alsidig udvikling og afklaring.
- UngiAarhus som fast partner i arbejdet med mellemformer og alternative læringsarenaer.
- Bydækkende forløb målrettet børn og unge med specifikke problemstillinger.
- Motivere unge til at opdage udviklings- og uddannelsesmuligheder i forlængelse af digitale interesser og kompetencer.

UngiAarhus understøtter helhedssynet i børn og unges liv

Et væsentligt element i visionen er, at fritidspædagogikken har helhedssynet på børn og unges liv og bygger bro fx mellem skole og forenings- og fritidsliv. Med henblik på at sikre dette foreslås:

- Styrket fokus på arbejdet med fælles partnerskabsaftaler med magistrater, civilsamfund og forældre.
- Styrket samarbejde med PPR og MSB – med fokus på styrkelse af helhedssynet.
- Revitalisering og operationalisering af forebyggelsesstrategien – fx med ny udsathed.
- UngiAarhus som mentorer i overgang til ungdomsuddannelser til unge med funktionsnedsættelse.

Udvikling af de fysiske rammer i UngiAarhus

For at leve op til visionen om et UngiAarhus for alle skal de fysiske rammer sikre, at alle børn og unge kan være en del af fællesskabet – lokalt og bydækkende. Følgende forslag skal understøtte dette:

- Et fælles hus for UngiAarhus – fagligt fyrtårn, ungemiljø, samskabelse og eksperimenterium.
- Fokus på at sikre, at de fysiske rammer understøtter deltagelse af børn og unge med særlige behov.
- Udviklingsarbejde med at skabe faste og matrikløse ungemiljøer.

Flere børn og unge deltager i UngiAarhus' tilbud

Med henblik på, at alle børn og unge får lige muligheder for at deltage i fællesskaber med fritids- og ungdomspædagogikken som ramme, foreslås:

- Gratis medlemskab eller nedsat kontingent for ungdomsklubber.
- Fleksible medlemskaber af ungdomsklubberne – styrkelse af den interessebårne deltagelse.
- Mulighed for medlemskab af ungdomsklub op til det 25. år.
- Brobygning og overgang til klub og ungdomsskole for børn og unge med særlige behov via mentorordning.